

Halmstads City – Grötvik cirka 8,7 km 2 tim 30 min
 Grötvik – Tyludden cirka 4,8 km 1 tim 30 min
 Tyludden – Möllegård cirka 4,5 km 1 tim 30 min

- ■ ■ ■ ■ Grön – Lättillgängligt jämnt underlag
- ■ ■ ■ ■ Blå – Något ojämnt underlag
- ■ ■ ■ ■ Röd – Kuperad stig med lättare hinder

LÄTT ATT HITTA

Stigen är markerad med vandringssymboler på blåmålade stolpar. Vid varje kilometer finns en stolpe med ett km-märke utsatt. Mellan Tylösand och Möllegård går du vid golfbanor, där det är bra att se upp för golfbollar. Tänk på att väder och vind kan påverka stigens underlag.

1. HALMSTADS SLOTT

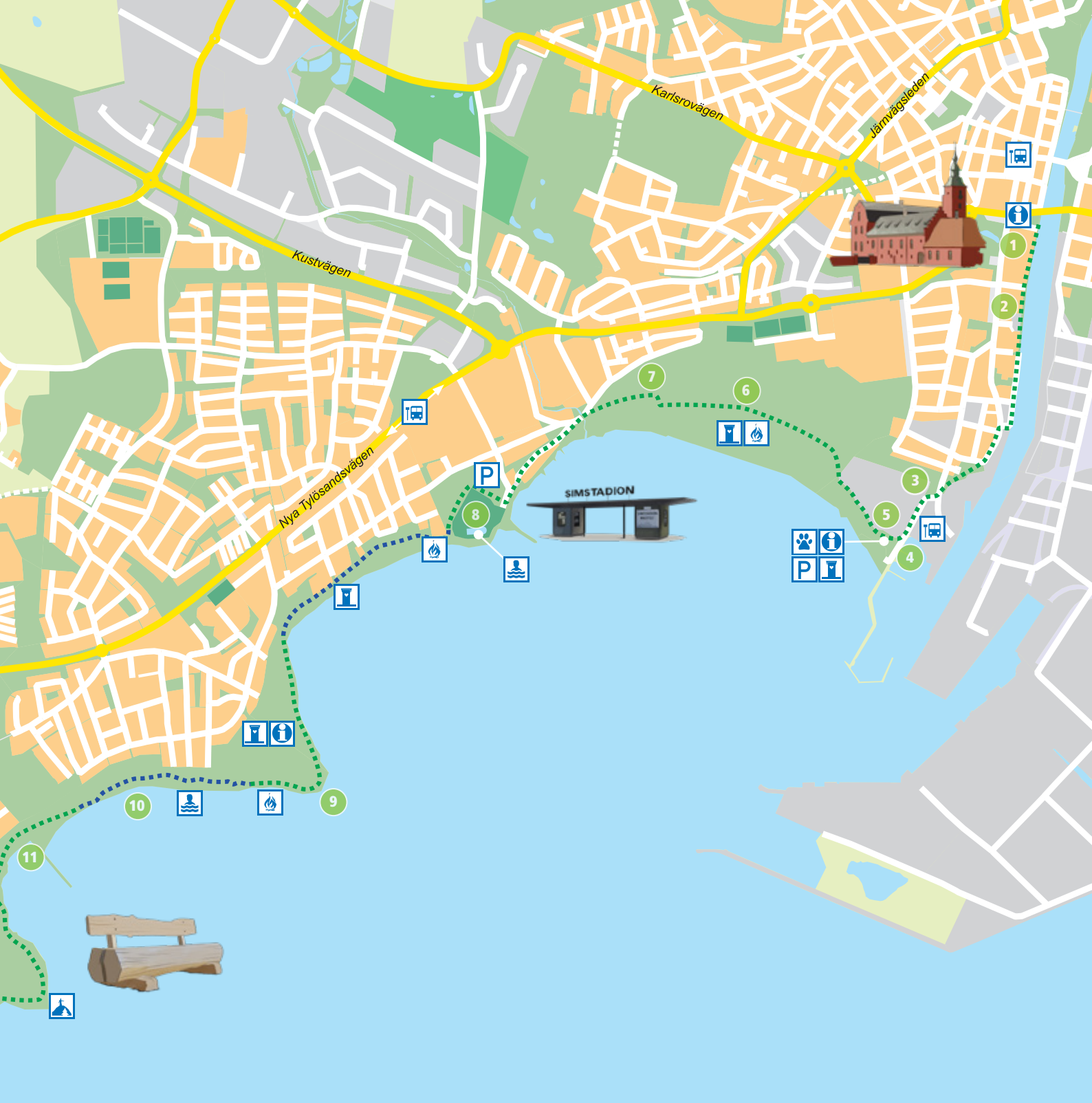
byggdes som lustslott åt vår danske kung Christian IV. Slottet stod klart kring 1619 och har fortfarande kvar sin renässansstil. Här firade Christian IV och Gustav II Adolf i en vecka att sista delbetalningen av Älvsborgs lösen var betald. Med freden i Brömsebo 1645 och slutligen freden i Roskilde 1658 kom slottet i svensk ägo.

2. KRONOBRÄNNERIET

uppfördes 1776-78. Gustav III hade förbjudit husbehovsbränning för att tillföra Kronan större inkomster. Brännvin framställdes här fram till 1787. Därefter har här varit spannmålmagasin, spikfabrik och konstskola. Huset är Halmstads äldsta industribyggnad.

3. LOTSEN

är centralen för Hallands nuvarande sex lotsar och tolv båtsmän, vilka kör lotsbåtarna samt lämnar och hämtar lotsarna på fartygen. Halmstads första lotsplats etablerades 1777.

4. SMÅBÅTSHAMNEN

är som ett litet samhälle i sig, där båtfolket om våren slipar, putsar och målar sina ögonstenar. Härifrån kan du se resterna från ett färjeläge. Under åren 1960-66 kunde man dagligen åka med färjan Prins Bertil till Århus och Köpenhamn i Danmark.

5. AVLOPPSRENINGSVÄRKET

är ett modernt reningsverk med dagens alla tekniska finesser för att rena stadens avlopp. Dammarna tjänstgör som kvävefälla och här kan du se fåglar som rörhöna och vigg. På Västra stranden nedanför kan du bada med din fyrfota vän och den långgrundna stranden är även populär bland kite- och vindsurfare.

6. CIVILA FLYGFÄLTET

anlades 1935 på initiativ av Svenska Luftfartsverksförbundet och användes av Halmstads Flygklubb, som bildades 1936. Här nödländade två amerikanska bombplan 20 juni 1944 under återfärd från en flygraid i Tyskland.

7. ALESKOGEN

är en av Sveriges fågelrikaste platser med omkring 25 arter och cirka 200 häckande par. En gammal alsumpskog med kärr, artrik flora och riklig buskvegetation gör platsen idealisk för fåglar. Den mindre hackspetten hör till de ovanligare.

8. SIMSTADION BROTTET

kom till för att man behövde sten till pirarna i hamnen. 1837 började man bryta sten här vid platsen för Kohallsklippan. Stenbrottet vattenfylldes och blev snabbt populärt att bada i.

9. ÖRNÄSUDDEN

är känt genom slaget vid Nissan, vikingatidens största sjöslag. Det stod 10 augusti 1062 mellan Norges kung Harald Hårdråde och Danmarks kung Sven Estridsen. Den danska flottan med 300 segelfartyg besegrades av den knappt hälften så stora norska flottan. Danske kungen lär ha befunnit sig ombord och tagit sig iland efter nederlaget på stranden här.

10. VITA BANDET

kallas den omtyckta badstranden här nedanför. Den är uppkallad efter den kvinnliga nykterhetsförening, som här intill hade ett sommarhem för fruar till alkoholister. Vita Bandet är världens största kvinnosammanslutning. Den startades 1873 i USA, med det så kallade "kvinnornas korståg mot krögarväldet".

11. JANSÅ BRYGGA

kom till tack vare Gustav Jansson, förvaltare på stenhuggeriet i Grötvik. Han började bryta sten på sin egen mark 1899, och för att på plats skeppa iväg stenen började han bygga en pir. Arbetet avbröts, troligen för att det är så långgrunt. 1972 utfördes en betonggjutning av piren i syfte att skapa en badbrygga.

12. LÅNGENÄSUDDEN

är om hösten platsen för mäktiga flyttfågelstråk, med upp till 3000 fåglar per minut tidiga morgnar. Här ringmärker ornitologerna fåglar. Vresrosen växer vid stigen och har ätbara nypon. På ången cirka 200 m västerut växer den fridlysta backsippan.

13. GRÖTVIKS SMÅBÅTSHAMN

anlades i det gamla stenbrottet av arbetslösa stenhuggare 1936-39. Namnet Grötvik kommer troligen från ordet gryta. Hamnen är en naturlig gryta vid kusten. I Grötvik finns en av Hallands tre sjöräddningsstationer, den sköts utav frivilligorganisationen SSRS och deras snabba båt heter Samariten.

14. STENBRYTNING

påbörjades här i mitten av 1800-talet, med upp till 500 anställda i slutet av seklet. Stenprodukter framställdes fram till 1965 och under ytterligare 25 år bröts råmaterial till vackra gravstenar. Söndrumsstenen finns på flera platser i världen, till exempel fredspalatset i Haag och svenska kyrkorna i Köpenhamn och Paris. Stenhuggeriet har inspirerat konstnärerna i Söndrumskolonin till många motiv.

15. BASTASKÄR

Walter Bengtssons ateljé vårdas ömt av en stiftelse, till minne av den lokalt kände skulptören, målaren och grafikern Walter Bengtsson (1927-98). Han utbildades vid Valands konstskola och i Milano. 1971 invaldes han som ledamot i Konstakademien. Walter Bengtsson är mest känd för sina monumentala skulpturer, bl a väggutsmyckningen Spelrum Futurum i Kaknästornet i Stockholm.

16. KUNGASTENEN

bär inskriptioner av kungarna Oscar II, Gustaf VI Adolf och Carl XVI Gustaf. När Oscar II besökte Söndrum 1899 efter en jakt i Fammarp blev han på dåligt humör - på Folkets hus var nämligen en röd flagga hissad istället för unionsflaggan, vilken kungen förväntat sig. Han avböjde förfriskningar som bjöds och visade inget intresse över arbetet i stenbrotten.

17. STENRISTNINGAR

finns det gott om på hållarna nere vid stranden. Här har stenhuggare och badgäster under mer än 100 år knackat in sina namn och årtal. Du kan också leta upp segelskutor, ångare, ankare och symbolen för

"Tro, hopp och kärlek". De senaste stormarna har orsakat skada på stigen i Sandhamn varför sträckningen nu går på gatan ovanför strandtomterna istället.

18. BRANDBOD

från 1930-talet. Efter flera bränder beslöt Tylösands Bostads- och Trivselförening att sätta ut brandbodar på strategiska platser. I dessa förvarades hackor, spadar, hinkar, en handdriven brandspruta och en lur att tuta i. Idag är boden tom.

19. HANDIKAPPADET

öppnades 1991 i Görvik. Denna vackra badvik kallas i folkmun för Svärjarehålan. Ett annat gammalt namn är Koloniviken. Här arrangerades koloniverksamhet från 1905 och många somrar framöver.

20. SVÄRJAREBERGET

heter denna bergsknalle på en karta från 1865. Höjden ovanför handikappadet heter på samma karta Hvita berget. Där emellan ligger Svärjarehålan. Bakgrunden till dessa gamla namn har försvunnit i tidens dunkel, men kanske beror namnen på att berget var extra besvärligt att hugga i.

21. RHODODENDRONPARKEN

anlades i den då sumpiga och vildvuxna dalen 1933, av 30 arbetslösa unga män som på tre månader gav Tylösand en ny attraktion. Parken gästas av näktergal, lövsångare och gransångare. Här finns även flera exemplar av katsura som även kallas kakträdd eftersom det sprids en doft av pepparkakor när den tappar sina löv.

22. TJUVAHÅLAN

blev i slutet av 1700-talet landstigningsplats för smugglare. 1850 byggdes gården Carlsberg på krönet. 20 år senare inrättades en tullpostering och kronans vakter flyttade hit. Omkring 1915 inleddes passagerarturer till Tjuvahålan från Halmstad. Gården var pensionat från 20-talet och den revs 1979.

23. S:T OLOFS KAPELL

och dess klockstapel kan du skimta härifrån. Den vackra träkyrkan var från början sockenkyrka i småländska Lidhult. Den revs 1879 och inventarierna spreds över hela världen. Genom ett enastående detektivarbete av landsantikvarie Erik Salvén återfanns det mesta och kapellet har stått på sin nya plats sedan 1950.

24. TYLÖN

har fått sitt namn från "tyle" som betyder utskjutande bergig udde. På ön finns bronsåldersrösen och den resta stenen "Tyla-jungfrun". 1870 byggdes fyren, ritad av Gustaf von Heidenstam, och bostäder för fyrbetjäning och lärare. Fyren släcktes 1968 och ersattes av den röda 22 m höga kassunfyren Tylögrund ute i havet.

25. LIVRÄDDARNA I TYLÖSAND

bevakar under varma somrardagar upp till 40 000 människor som är här och badar. De utbildade livräddarna är utplacerade på fem bevakningstorn mellan Tylösand och Frösakull. Här intill finns Nordens enda

26. TYLÖSAND

är en av landets mest kända badstränder och var en av de första att bli certifierad med blå flagg, vilket representerar en ren, säker och turistvänlig anläggning. För hundra år sedan var trakten karg och ödlig men 1915 byggdes en restaurang och då anlände besökarna med båt från Halmstad. Genombrotten kom 1929 och Tylösand blev det finare folkets badort. Idag ägs Hotel Tylösand av Per Gessle och Björn Nordstrand och rymmer Sveriges största galleri, och flertalet restauranger.

27. SKRUVADE TRÄD

har formats av kaprifoler som slingrat sig uppför stammen. Asparna växer fort och har med tiden kapslat in kaprifolens lianer. Notera att kaprifolen alltid är vänstervriden, d v s slingrar sig medsols.

28. TYLÖBÄCKENS DALGÅNG

är om våren fylld av fågelsång. Här sjunger rödstjärt och svarthätta i kör. De överröstas av Sveriges näst minsta fågel gärdsmygen, som inte väger mer än 5 gram. Det stora stenblocket har kommit hit med inlandsisen för mer än 13 000 år sedan.

29. TYLEBÄCK

ägs av Svenska Försvarsutbildningsförbundet som är en rikstäckande frivilligorganisation. Första lägerstugan stod klar 1930. Tylöbäck är en konferensanläggning med hotell, vandrarhem, stugor och husvagnscamping.

30. NORRA BANAN

är en av Halmstad Golfklubbs två golfbanor i Tylösand. De 36 hålen är välkända bland världens golfspelare. När den första golfbanan i Tylösand invigdes 1938 var den Sveriges första kompletta 18-hålsbana. Prins Bertil har gjort många utslag här genom åren. Här spelades The Solheim Cup 2007, världens viktigaste golftävling för damer mellan USA och Europa.

31. NYREBÄCKEN

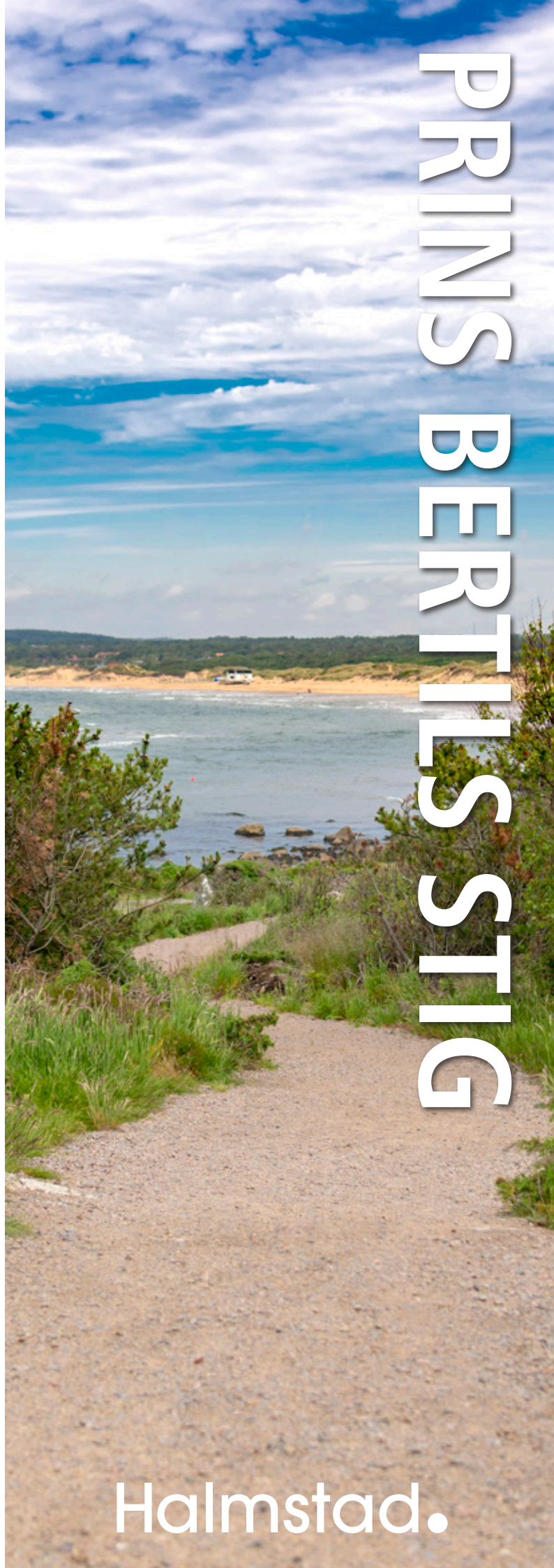
flyter sakta fram genom den täta alsumpskog som kantar brinkarna. Om våren trummar mindre hackspett sitt kärleksmeddelande över dalen. I det bruna vattnet från åkrarna i Vapnödalens trivs den sällsynta bottenlevande fisken grönlungen.

32. DET GAMLA BROFUNDAMENTET

har återanvänts för att du ska kunna komma över Nyrebäcken. Den gamla bron användes bl a av Kung Oscar II när han skulle till Trottaberg för att jaga. Under åren 1894-1904 var kungen här åtminstone fem gånger för harjakt.

33. MÖLLEGÅRDS KVARN

uppfördes på 1850-talet och har fyra våningar, två är bostad och övriga är kvarn. Här maldes förr mjöl till Heagård och kvarnens rågmjöl blandades i blodkorven i slakteriet i Halmstad. Slå dig ner en stund vid kvarndammen och njut av lugnet.

PRINS
BERTILS
STIG